

1 Dôkazné bremeno

V záujme uznania práv na súde sa musia doložiť uvádzané skutočnosti. To znamená využiť aktívny procesný postup, ktorého kroky a načasovanie sú regulované.

Účastníci konania musia preukázať skutočnosti, ktoré tvrdia a na ktorých sú založené ich nároky. Navrhovateľ musí poskytnúť dôkazy týkajúce sa skutočností uvedených v jeho návrhu, kým odporca musí byť schopný dokázať skutočnosti, ktoré zabraňujú, zrušujú alebo oslabujú právnu účinnosť skutočností uvedených v návrhu.

Účastník konania, ktorý nesie dôkazné bremeno, znáša škodlivé dôsledky nedostatku dôkazov. Ak teda, pokiaľ ide o vynesenie rozsudku alebo podobného rozhodnutia, účastník konania nepredloží dôkazy potvrdzujúce tvrdené skutočnosti, súd žalobu zamietne. S cieľom prisúdiť nedostatok dôkazov týkajúcich sa určitej skutočnosti niektorému z účastníkov konania súd zohľadní jednoduchosť, s akou každý z nich môže skutočnosť preukázať.

Je nevyhnutné, aby všetky osoby, ktoré si želajú obrátiť sa na súdy, vopred posúdili svoje možnosti týkajúce sa ich schopnosti dokázať svoje tvrdenia, aby neplytvali časom a peniazmi (trovy konania) v prípade, ak ich nie sú schopní preukázať. Na tento účel je nevyhnutné, aby mali určité vedomosti, hoci len veľmi všeobecné a základné, o pravidlách, ktorými sa riadi fáza dokazovania.

1.1 Aké sú pravidlá týkajúce sa dôkazného bremena?

Fáza dokazovania v španielskom práve upravujú kapitoly V a VI hlavy I zväzku II (články 281 až 386) Občianskeho súdneho poriadku (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) (zákon č. 1/2000 zo 7. januára 2000). Občiansky súdny poriadok obsahuje všeobecné pripomienky k dôkazom v oddiele XI úvodu (z technického hľadiska známe ako preambula), ktoré môžu byť zaujímavé pre každého, kto si želá zistiť, ako španielsky zákonodarca vidí fázu dokazovania.

Niektoré konania majú osobitné pravidlá obstarávania dôkazov, ktoré menia všeobecné pravidlá, ako sú konania týkajúce sa maloletých osôb alebo rodín. Dôkazy môže obstarávať aj súd druhého stupňa (*Juzgado de Segunda Instancia*). Zvyčajne ide o dôkazy, ktoré nemohol obstaráť súd prvého stupňa (*Juzgado de Primera Instancia*) z dôvodov, ktoré nemožno pripísať navrhovateľovi.

1.2 Existujú pravidlá, ktoré vylučujú určité skutočnosti z dôkazného bremena? Je možné predložiť dôkazy s cieľom dokázať, že konkrétne právne domnienky sú neplatné?

Tradične sa na teoretickej úrovni rozlišuje medzi dôkazom o skutočnostiach a dôkazom práva, hoci v skutočnosti právo nie je predmetom dokazovania, keďže ho musí poznať sudca. Výnimkou je cudzie právo, pri ktorom môže byť dokazovanie potrebné. Dôkaz cudzieho práva sa riadi zákonom o medzinárodnej právnej spolupráci v občianskych veciach (*Ley de cooperación jurídica internacional en materia civil*), podľa ktorého si sudca môže vyžiadať správy o cudzom práve, a to zvyčajne prostredníctvom španielskeho ústredného orgánu. Ak sa nepreukáže cudzie právo, môže sa uplatniť právo španielske, hoci sudca využije túto právomoc len za výnimočných okolností.

Nie je potrebné preukazovať skutočnosti, ktoré sú úplne a vo všeobecnosti známe, ani skutočnosti, na ktorých sa účastníci konania zhodli, s výnimkou prípadov, keď účastníci konania nemajú kontrolu nad skutkovou podstatou konania, inými slovami, pri konaniach o právnej spôsobilosti osôb, o určení rodičovstva, o manželstve a maloletých osobách.

Domnienky stanovené zákonom vynímajú účastníka konania, ktorý má prospech z domnienky, z povinnosti predkladať dôkaz o predpokladanej skutočnosti. V prípade takýchto domniek sa pripúšťa dôkaz opaku, pokiaľ sa v zákone výslovne takýto dôkaz nezakazuje. Domnienky stanovené zákonom zahŕňajú spoluvlastníctvo majetku a peňazí, ktorý nadobudol jeden z manželských partnerov alebo obidvaja manželskí partneri po uzavretí manželstva, s výnimkou prípadov, keď možno dokázať, že tento majetok alebo peniaze patria výlučne jednému z partnerov, domnienku, že manželskí partneri žijú v jednej domácnosti a domnienku, že nezvestná osoba bola nažive až do chvíle, keď bola vyhlásená za mŕtvu.

Vo všeobecnosti platí, že nedostatočná reakcia odporcu na návrh a nedostavenie sa na pojednávanie tohto účastníka konania nezabavujú preukazovania dôkazného bremena týkajúceho sa skutočností, ktoré podporujú jeho tvrdenia. Existujú však výnimky, keď absencia námietok odporcu vedie k tomu, že sudca vynesie rozsudok podporujúci tvrdenia navrhovateľa. To platí napríklad o konaniach vo veciach s nízkou hodnotou sporu a v konaniach na vysťahovanie z dôvodu neplatenia.

1.3 Do akej miery musí byť súd presvedčený o určitej skutočnosti, aby na jej základe rozhodol?

Skutočnosti uvádzané stranami v ich stanovení žalobného nároku a v obhajovacej reči sa musia dokázať a súd musí svoje hodnotenie vykonávať na základe okolností prípadu, pričom zohľadňuje všetky vykonané dôkazy a ich povahu (napríklad úradne osvedčená listina nemá rovnakú hodnotu ako vyhlásenie jedného z účastníkov konania). Hodnotenie dôkazov a dôvody, prečo sudca dospel k určitým záverom, sa musia uviesť v rozsudku. Okrem priamych dôkazov existujú aj nepriame dôkazy, čo znamená, že po prijatí alebo po úplnom preukázaní skutočnosti súd môže predpokladať, že pravdivá je iná skutočnosť za predpokladu, že existuje konkrétna a priama súvislosť medzi dvomi skutočnosťami. Súd v rozhodnutí musí uviesť dôvody, ktoré ho priviedli od preukázanej skutočnosti k skutočnosti predpokladanej.

2 Získavanie dôkazov

2.1 Vyžaduje si získavanie dôkazov vždy podanie strany alebo môže sudca v určitých prípadoch získať dôkazy aj z vlastnej iniciatívy?

Podľa zásady, že súd musí rozhodovať iba o veciach, ktoré mu boli predložené (*principio dispositivo*), ktorou sa riadia občianskoprávne konania, účastníci konania musia súdu navrhnuť dôkazy, ktoré majú v úmysle predložiť v priebehu konania. Súd však z vlastného podnetu môže rozhodnúť, že určité dôkazy sa môžu vykonať len v prípadoch stanovených v zákone. Ak sa sudca v priebehu predbežného pojednávania v bežných občianskoprávných konaniach domnieva, že dôkazy, ktoré navrhujú účastníci konania, nie sú dostatočné na objasnenie sporných skutočností, môže účastníkov konania informovať o skutočnosti, ktorej by sa mohla dotknúť nedostatočnosť dôkazov, a uviesť aj dôkazy, ktoré účastníci konania môžu navrhnuť.

V konaniach týkajúcich sa právnej spôsobilosti osôb, určenia rodičovstva, manželstva a maloletých osôb sudca, bez ohľadu na dôkazy, ktoré si môžu vyžiadať účastníci konania alebo prokuratúra, môže obstaráť akékoľvek dôkazy, ktoré považuje za nevyhnutné v záujme rozhodnutia v konaní, a to v závislosti od typu daného konania.

2.2 Aké kroky budú nasledovať v prípade, ak súd schváli žiadosť strany týkajúcu sa získania dôkazov?

V ústnych konaniach (žaloby s hodnotou do 6 000 EUR) na základe návrhu a uznania prípustnosti dôkazov počas pojednávania sudca pristúpi k vykonaniu dôkazov v prebiehajúcom konaní.

V riadnych konaniach (žaloby s hodnotou vyše 6 000 EUR) sa na základe uznania prípustnosti dôkazov v priebehu predbežného pojednávania (v rámci ktorého sa vyriešili aj procesné otázky) stanoví dátum konania a vykonávanie dôkazov sa dovtedy odloží. Účastníci konania sa predvolajú, aby predniesli svoje vyhlásenia, predvolajú sa svedkovia, ktorých účastníci konania neboli sami schopní predviesť pred súd, predvolajú sa znalci, ak si účastníci konania želajú objasniť alebo vysvetliť znalecké posudky, a oslovia sa inštitúcie, ktoré disponujú dokumentmi, ktoré účastníci konania neboli schopní priložiť k žalobe a obhajobe, a to za predpokladu, že účastníci konania uviedli archívy, v ktorých sa tieto dokumenty nachádzajú. Všetky dôkazy, ktoré sa nemusia vykonať počas konania (napríklad návštevy na určitých miestach), sa vykonajú pred konaním. V prípade, ak jedinými dôkazmi uznanými v rámci predbežného pojednávania sú listinné dôkazy, ktoré neboli spochybnené, alebo keď znalec vypracuje posudok a ani jeden z účastníkov konania nepožaduje jeho prítomnosť na predbežnom pojednávaní, súd vynesie rozsudok na základe predbežného pojednávania bez toho, aby stanovil dátum hlavného konania. Vo všeobecnosti platí, že dôkazy vykonáva rovnaký sudca alebo súd, ktorý prerokúva danú vec, a to aj vtedy, keď svedok nemá bydlisko v okrese súdu a v deň, na ktorý bol predvolaný, musí cestovať do sídla súdu (hoci má právo vzniesť nárok na úhradu príslušnej náhrady od účastníka konania, ktorý navrhol predvolanie tohto svedka, ktorú určí súdny úradník, a toto právo nemá vplyv na následné právo daného účastníka konania požadovať túto náhradu od druhého účastníka konania, ak získa nárok na úhradu trov konania). Len vo výnimočných prípadoch, ako je značná vzdialenosť, sa môže vyžiadať súdna pomoc s cieľom získať výpoveď na súde v mieste pobytu svedka. V tomto prípade sa druhému súdu (na vnútroštátnej úrovni) pošle dožiadanie alebo sa využije mechanizmus zriadený na základe pravidiel o medzinárodnej justičnej spolupráci, a to v závislosti od toho, kde sa má uskutočniť výpoveď. V druhom prípade musia účastníci konania odovzdať otázky, ktoré sa majú položiť, v písomnej forme. Čoraz častejšie sa používajú videokonferencie a v takýchto prípadoch nie je potrebné formulovať otázky vopred. Stačí požiadať o videokonferenciu súd v mieste, kde sa má uskutočniť.

2.3 V ktorých prípadoch môže súd zamietnuť žiadosť strany o získanie dôkazov?

Dôkazy o nesporných skutočnostiach alebo dôkazy, ktoré sa netýkajú skutkovej podstaty konania, sa nepripúšťajú, ani dôkazy, ktoré v súlade s primeranými a určitými pravidlami a kritériami neprispievajú k objasneniu sporných skutočností. Súd v žiadnom prípade nesmie pripustiť žiadne dôkazy, ktoré boli získané protiprávne, ktoré sú v rozpore so základnými právami alebo pri ktorých je potrebná pomoc súdu s cieľom získať dokumenty, ktoré majú k dispozícii účastníci konania.

Vo všeobecnosti platí, že dôkazy sa musia navrhnuť v rámci ústneho konania alebo počas predbežného pojednávania. Dôkazy navrhnuté po uplynutí lehoty sa nepripúšťajú.

V konaniach, ktoré sa týkajú právnej spôsobilosti, rodinných záležitostí a maloletých osôb, sa nové skutočnosti môžu predkladať po prednesení žaloby a obhajoby, a najmä na súde druhého stupňa, keď sa proti rozsudku podá odvolanie, alebo keď sa namieta proti odvolaniu. V týchto prípadoch možno navrhnuť nové dôkazy za predpokladu, že sa nezačal čas na vydanie rozsudku. V ostatných konaniach, keď uplynula lehota na predkladanie dôkazov a objaví sa nová významná skutočnosť, účastníci konania ju môžu súdu písomne oznámiť a takisto požiadať o vykonanie dôkazu, ak druhá strana túto skutočnosť neuznáva ako pravdivú.

2.4 Aké rôzne dôkazné prostriedky existujú?

Dôkazné prostriedky, ktoré sa môžu použiť v rámci konaní, sú: výsluch účastníkov konania; úradne osvedčené listiny; súkromné dokumenty; znalecké posudky; súdne preskúmanie; výsluch svedkov a prostriedky na reprodukciu slov, zvukov a obrazu, ako aj nástroje, ktoré umožňujú uchovávanie, vyhľadávanie a reprodukciu slov, údajov, obrázkov a matematických operácií vykonaných na účtovné účely alebo na iné účely, ktoré sú podstatné pre konanie.

2.5 Aké sú spôsoby získania dôkazov od svedkov a líšia sa tieto spôsoby od spôsobov, ktoré sa využívajú na získanie dôkazov od svedkov – znalcov? Aké sú pravidlá týkajúce sa predkladania písomných dôkazov a znaleckých správ / posudkov?

SVEDECKÁ VÝPOVEĎ: pri prednášaní žaloby alebo obhajoby nie je potrebné spomínať svedkov, keďže v ústnom konaní sa každý účastník konania musí dostaviť ku dňu určenému na pojednávanie s osobami, ktoré majú vypovedať v konaní. Účastníci konania musia požiadať súd o predvolanie svedkov, ktorých nedokázali predvolať sami, súd im nariadi dostaviť sa do troch dní od doručenia predvolania. V riadnych konaniach sa svedkovia určia na predbežnom pojednávaní, keď sa okrem procesných otázok rozhoduje o spornej skutkovej podstate a keď sa navrhujú a pripúšťajú dôkazy, ktoré sa týkajú tejto skutkovej podstaty.

Svedecká výpoveď je vždy ústna a vykonáva sa v deň pojednávania (rovnako ako objasňovanie považované za nevyhnutné, ktoré sa vyžiada od znalcov). Existuje však jedna výnimka z tohto pravidla o vypočúvaní svedkov: keď informácie o podstatných skutočnostiach konania musia poskytnúť právnické osoby alebo verejné subjekty, nie je však potrebné individuálne vypočúvať fyzické osoby. V takom prípade sa namiesto ústneho výsluchu subjektu predloží zoznam otázok, ku ktorým chcú účastníci konania získať odpoveď a ktoré sudca považuje za relevantné. Odpovede sa poskytujú písomne.

ZNALCKÁ VÝPOVEĎ: znalecké posudky sa vždy podávajú písomne. Po ich predložení a prečítaní posudkov druhej strany sa účastníci konania musia rozhodnúť, či je potrebné, aby sa znalci dostavili na konanie a poskytli akékoľvek objasnenie alebo vysvetlenie, ktoré by mohlo byť potrebné.

Ak si účastníci konania želajú využiť znaleckú výpoveď, znalecký posudok, na ktorom sú tvrdenia založené, sa musí predložiť so žalobou alebo obhajobou, s výnimkou prípadov, keď to nie je možné spraviť. V takom prípade sa musia uviesť posudky, ktoré majú v úmysle použiť. Okrem toho musia predložiť posudky hneď, ako ich budú mať k dispozícii, a v každom prípade päť dní pred začiatkom predbežného pojednávania v rámci riadneho konania, alebo päť dní pred vypočúťím v rámci ústneho konania. Napriek tomu môžu účastníci konania požiadať o vymenovanie súdneho znalca pri predkladaní žaloby alebo obhajoby. V takom prípade sa posudok vystaví dodatočne (zvyčajne v období medzi predbežným pojednávaním a konaním, ale s dostatočným predstihom, aby si ho účastníci konania mohli nastudovať ešte pred pojednávaním).

Medzistupňom medzi svedkom a znalcom je svedok – znalec, čo je svedok, ktorý je schopný poskytnúť informácie o technických otázkach súvisiacich s konaním. Za normálnych okolností sú svedkovia – znalci autormi správ predložených v rámci žaloby alebo obhajoby ako listinný dôkaz a nie ako znalecká výpoveď.

2.6 Majú niektoré dôkazné prostriedky väčšiu dôkaznú silu ako ostatné?

Áno. Úradne osvedčené listiny predstavujú úplný dôkaz skutočnosti, skutku alebo stavu vecí, ktoré sa v nich opisujú, ako aj dátum, keď bola dokumentácia vyhotovená a totožnosť úradníkov s rozhodovacou právomocou a osôb zapojených do jej vyhotovenia. Ak sa spochybní pravosť úradne osvedčenej listiny, listina sa overí a porovná s pôvodným dokumentom, nech sa tento dokument nachádza kdekoľvek. Napriek tomu, tieto dokumenty predstavujú úplný právny dôkaz bez ďalšej potreby overovania alebo porovnávania, s výnimkou prípadov, keď existujú dôkazy o opaku alebo potreba porovnať rukopis, ak je to možné: staré úradne osvedčené listiny, ku ktorým neexistuje notársky protokol, a akákoľvek úradne osvedčená listina, ku ktorej chýba originál alebo ku ktorej neexistuje záznam na účely overovania alebo porovnávania.

Súkromné dokumenty takisto poskytujú úplný dôkaz v konaniach, v ktorých proti nim účastník konania, ktorého takýto dokument poškodzuje, nevzniesie námietku. Ak bola podaná námietka voči súkromnému dokumentu, účastník konania, ktorý tento dokument predložil, môže požiadať o porovnanie rukopisu alebo o akýkoľvek dôkazný prostriedok, ktorým by sa overila jeho pravosť. Ak nie je možné dokázať pravosť súkromného dokumentu, bude sa hodnotiť v súlade s pravidlami náležitej kritiky, ktoré sa dodržiavajú aj pri vyhodnocovaní zvyšku vykonávaných dôkazov. Ak sa na základe námietky ukáže, že dokument je pravý, účastníkovi konania, ktorý proti nemu vzniesol námietku, sa môže nariadiť, aby uhradil príslušné náklady, ale aj pokutu.

A nakoniec, ak sa zvyšným dokazovaním nepreukáže opak, v rozsudku sa za pravdivé budú považovať všetky skutočnosti, ktoré účastník konania uznal ako pravdivé v rámci svojich vyhlásení, ak sa daná strana na nich osobne zúčastnila, a ich preukázanie ako pravdivých skutočností ho úplne poškodzuje.

2.7 Sú niektoré spôsoby dokazovania v záujme preukázania určitých skutočností povinné?

V zásade neexistuje pravidlo, ktoré by určovalo, aký dôkaz sa musí použiť na preukázanie určitých skutočností, je však logické, že napríklad v prípade žaloby týkajúcej sa určitej peňažnej sumy vyplývajúcej z obchodných vzťahov medzi účastníkmi konania sa existencia dlhu alebo jeho vyrovnanie bude v podstate určovať prostredníctvom listinných dôkazov. Znalecká výpoveď sa bude vyžadovať v prípade, keď sú na vyhodnotenie skutočností alebo okolností, ktoré sú relevantné pre danú vec alebo na získanie väčšej istoty v ich prípade, potrebné vedecké, umelecké, technické alebo praktické vedomosti.

2.8 Sú svedkovia podľa zákona povinní svedčiť?

Predvolaní svedkovia majú povinnosť dostaviť sa na príslušné konanie alebo pojednávanie. V prípade, ak sa nedostavia, uloží sa im pokuta vo výške 180 až 600 EUR, ktorá podlieha päťdňovému obdobiu, počas ktorého sa môžu vypočuť. Ak sa svedok nedostaví po druhom predvolaní, postihom už nie je obyčajná pokuta: svedok sa dopustil pohrdania súdom, pred čím sa svedkovia od začiatku varujú.

2.9 V akých prípadoch môžu odmietnuť vypovedať?

Všeobecná zásada, podľa ktorej majú svedkovia povinnosť svedčiť, neplatí v prípade svedkov, ktorí pre svoje postavenie alebo povolanie majú povinnosť uchovávať mlčanlivosť vo veci skutočností, o ktorých vypovedajú, o čom musia informovať súd a uviesť dôvody. Súd po zohľadnení dôvodov pre povinnosť mlčanlivosti rozhodne, čo sa stane, pokiaľ ide o ich výpoveď, a môže ich zbaviť povinnosti odpovedať. Zbavenie svedka povinnosti odpovedať sa musí zaznamenať.

Ak svedok tvrdí, že skutočnosti, o ktorých vypovedá, súvisia s vecou, ktorá je zákonne vyhlásená alebo klasifikovaná ako dôverná, súd v prípadoch, v ktorých to považuje za nevyhnutné v záujme výkonu spravodlivosti, z vlastného podnetu požiada príslušný orgán o úradne osvedčenú listinu, ktorá tvrdenie svedka potvrdzuje. Keď súd overí, že tvrdenie o dôvernosti je správne, nariadi, aby sa potvrdzujúca listina zaradila do záznamov spoločne s otázkami, na ktoré sa vzťahuje úradné tajomstvo.

Okrem toho pred výpoveďou súd musí svedkom položiť otázky týkajúce sa ich osobných okolností (rodinné väzby alebo priateľstvo s niektorým účastníkom konania či nepriateľstvo voči nim, osobný záujem na veci atď.) a s ohľadom na ich odpovede môžu účastníci konania súdu predložiť svoje pripomienky k nestrannosti svedkov.

2.10 Možno osobu, ktorá odmieta svedčiť, sankcionovať alebo prinútiť vypovedať?

Svedkovia majú povinnosť dostaviť sa, ak boli súdne predvolaní, a musia zložiť sľub alebo prísahu, že budú vypovedať pravdivo, pričom sa upozornia na sankcie, ktoré sa vzťahujú na trestný čin krivej prísahy v občianskoprávnom konaní. Svedkovia musia svedčiť spôsobom stanoveným v článku 366 Občianskeho súdneho poriadku. Ak svedok odmieta vypovedať, mohol by sa dopustiť pohrdania súdom, na ktoré sa vzťahuje pokuta, resp. v závislosti od závažnosti by odmietnutie vypovedať mohlo potenciálne predstavovať trestný čin.

2.11 Existujú osoby, od ktorých nemožno získať svedeckú výpoveď?

Svedkom môže byť ktokoľvek, okrem osôb, ktoré boli zbavené svojprávnosti alebo prišli o svoje zmysly (zrak, sluch atď.), pokiaľ ide o skutočnosti, o ktorých by mohli vedieť iba prostredníctvom týchto zmyslov.

Maloleté osoby vo veku do štrnástich rokov môžu vystupovať ako svedkovia, ak sú podľa názoru súdu dostatočne vyspelé na to, aby poznali a boli schopné hovoriť pravdu.

Podľa španielskeho práva tradičný význam pojmu svedok označuje fyzické osoby, to však nebráni, aby na súde vystupovali právni zástupcovia právnických osôb s cieľom poskytnúť informácie o skutočnostiach, o ktorých môžu vedieť z dôvodu svojho postavenia. V prípade právnických osôb a verejných subjektov sa výslovne stanovuje možnosť informovať súd písomne, ako už bolo uvedené (článok 381 Občianskeho súdneho poriadku).

2.12 Aká je úloha sudcu a strán pri vypočúvaní svedka? Za akých podmienok môže byť svedok vypočutý prostredníctvom videokonferencie alebo iných technických prostriedkov?

Otázky, ktoré súd pripustil, kladú právni zástupcovia účastníkov konania, pričom začína účastník, ktorý navrhol svedka predvolať. Po zodpovedaní otázok právneho zástupcu účastníka konania, ktorý navrhol svedeckú výpoveď, právni zástupcovia ostatných účastníkov konania môžu svedkovi položiť akékoľvek nové otázky, ktoré považujú za užitočné na objasnenie skutočností. Vypočúvať svedka môže aj sudca s cieľom získať objasnenie a doplnujúce informácie. Súd môže z vlastného podnetu alebo na žiadosť ktoréhokoľvek účastníka konania umožniť, aby sa svedok, ktorý poskytol vyhlásenie, ktoré je v zásadnom rozpore s výpoveďou iného svedka alebo akéhokoľvek účastníka konania, ktorý už predtým vypovedal, konfrontoval s daným svedkom alebo účastníkom konania.

Svedok môže vypovedať prostredníctvom videokonferencie, ak sa o to požiada a súd s tým súhlasí. Toto platí, keď výpoveď prostredníctvom videokonferencie predstavuje najvhodnejší a najprimeranejší spôsob vykonania dôkazu vzhľadom na dané okolnosti (v podstate, značná vzdialenosť medzi miestom pobytu svedka a sídlom súdu), pričom sa vždy zabezpečí kontradiktórny systém a právo účastníkov konania na obhajobu.

3 Hodnotenie dôkazov

Pri tejto činnosti sudca posudzuje celkovú účinnosť vykonaných dôkazov na základe pravidiel náležitej kritiky. Ako však už bolo uvedené, existujú určité druhy dôkazov, ktorých vyhodnotenie je stanovené zákonom. Napríklad pokiaľ ide o úradne osvedčené listiny a súkromné dokumenty a v niektorých prípadoch o výsluch účastníkov konania.

3.1 Podlieha súd obmedzeniam pri vydaní rozsudku v prípade, ak účastník nezískal dôkazy zákonným spôsobom?

Dôkazy, ktoré boli získané nezákonne, sú neprípustné. Navyše dôkazy získané priamo či nepriamo porušením základných práv alebo slobôd nemajú nijakú účinnosť. Súd preto takéto dôkazy nebude brať do úvahy pri rozhodovaní vo veci.

Ak je jeden z účastníkov konania presvedčený, že pri získavaní alebo zisťovaní dôkazov, ktoré boli pripustené, došlo k porušeniu základných práv, musí to okamžite uviesť, pričom v prípade potreby informuje ostatných účastníkov konania. Sudca potom rozhodne o zákonnosti tohto dôkazu.

Ak je sám sudca presvedčený, že pri získavaní dôkazov došlo k porušeniu základných práv, zamietne dôkaz z úradnej právomoci.

Táto vec, ktorú môže z vlastného podnetu vzniesť aj súd, sa urovná na konaní, alebo v prípade ústnych konaní na začiatku pojednávania, a to ešte pred vykonaním dôkazov.

3.2 Bude sa moja vlastná výpoveď považovať za dôkaz v prípade, ak som účastníkom konania?

Ak jeden účastník konania predvolá ako svedka druhého účastníka konania, hodnotenie jeho výpovede bude závisieť od obsahu poskytnutých odpovedí. Ak sa teda zvyšným dokazovaním nepreukáže opak, v rozsudku sa za pravdivé budú považovať všetky skutočnosti, ktoré účastník konania uznal ako pravdivé, ak sa daná strana na nich osobne zúčastnila a ich preukázanie ako pravdivých skutočností ho úplne poškodzuje. Vo všetkých ostatných ohľadoch súd vyhodnotí obsah výpovede v súlade s pravidlami náležitej kritiky.

Súd môže podobne za pravdivé uznať osobné skutočnosti týkajúce sa účastníkov konania, ak sa nedostavia na výsluch alebo ak sa dostavili, ale odmietli svedčiť či poskytli neurčité odpovede, a to pod podmienkou, že ide o skutočnosti, na ktorých sa účastník konania osobne zúčastnil, a ich potvrdenie ako pravdivých by ho v plnej miere alebo čiastočne poškodilo. Navyše každému účastníkovi konania, ktorý sa nedostaví na súd, sa uloží pokuta vo výške 180 až 600 EUR.

Posledná aktualizácia: 30/10/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.